

w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jeleśnia

Na podstawie art. 226, 227, 228, 229, 231 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 2077 ze zm.)

§ 1. W związku ze zmianami dokonanyymi w uchwale budżetowej, dokonuje się zmiany uchwały Nr XLIV/257/2017 z dnia 29 grudnia 2017r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jeleśnia na lata 2018 - 2029 w następujący sposób:

1. Zmienia się Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Jeleśnia na lata 2018 – 2029, która otrzymuje brzmienie, jak załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Zmienia się wykaz przedsięwzięć realizowanych w latach 2018-2029, który otrzymuje brzmienie jak załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.
3. Objaśnienia do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jeleśnia na lata 2018 – 2029 zapisuje się jako załącznik Nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jeleśnia.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr inż. Ryszard Nowak

Wieloletnia prognoza finansowa 1)

złącznik nr 1 do
uchwały nr uchwała Nr L/295/2018 Rady Gminy Jelesnia
z dnia 2018-05-28

Lp	1	1.1	z tego:						w tym.	1.2.1	1.2.2
			w tym:								
			1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1	1.1.4	1.1.5			
Wyszczególnienie	Dochody ogółem x	Dochody bieżące x	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu wpływów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	Podatki i opłaty 3)	z podatku od nieruchomości	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	Dochody majątkowe x	ze sprzedaży majątku x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
			1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1	1.1.4	1.1.5	1.2	1.2.1	1.2.2
2018	60 557 448,69	53 819 085,87	8 523 317,00	200 000,00	10 548 291,00	7 000 000,00	17 638 586,00	14 877 803,56	6 738 362,82	30 000,00	6 708 362,82
2019	54 857 151,48	54 222 543,47	8 608 550,00	416 000,00	10 444 575,00	7 600 000,00	17 731 200,00	14 921 009,46	634 608,01	0,00	634 608,01
2020	52 853 328,00	52 853 328,00	8 694 636,00	420 160,00	10 549 020,00	7 676 000,00	17 858 012,00	14 521 500,00	0,00	0,00	0,00
2021	53 383 779,00	53 383 779,00	8 781 600,00	424 362,00	10 654 510,00	7 752 760,00	18 036 592,00	14 666 715,00	0,00	0,00	0,00
2022	53 919 991,00	53 919 991,00	8 869 416,00	428 606,00	10 761 500,00	7 830 287,60	18 216 957,00	14 813 512,00	0,00	0,00	0,00
2023	54 455 688,00	54 455 688,00	8 958 110,00	432 906,00	10 869 115,00	7 908 590,00	18 399 157,00	14 961 400,00	0,00	0,00	0,00
2024	55 001 904,00	55 001 904,00	9 047 700,00	437 236,00	10 977 806,00	7 987 676,00	18 583 148,00	15 111 014,00	0,00	0,00	0,00
2025	55 550 026,00	55 550 026,00	9 138 177,00	441 608,00	11 087 100,00	8 067 553,14	18 769 979,00	15 262 162,00	0,00	0,00	0,00
2026	56 104 853,00	56 104 853,00	9 229 558,00	446 024,00	11 197 971,00	8 148 228,68	18 957 100,00	15 514 200,00	0,00	0,00	0,00
2027	56 666 569,00	56 666 569,00	9 321 500,00	473 236,00	11 309 571,00	8 229 711,00	19 146 671,00	15 568 342,00	0,00	0,00	0,00
2028	57 224 035,00	57 224 035,00	9 414 715,00	480 335,00	11 422 100,00	8 312 008,00	19 338 200,00	15 724 025,00	0,00	0,00	0,00
2029	57 777 765,00	57 777 765,00	9 508 862,00	485 138,00	11 536 321,00	8 395 128,00	19 531 582,00	15 851 000,00	0,00	0,00	0,00

1) Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawiane w kolumnach, a lata w wierszach.
2) Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się także dla lat wykazujących poza minimalny (4 letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.
3) W pozycji wykazuje się kwoty wszystkich podatków i opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, a nie tylko podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem x	z tego:										Wydatki majątkowe x
		w tym:										
		Wydatki bieżące x	z tytułu poręczeń i gwarancji x	w tym:	na spłatę przyjętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dołacją z budżetu państwa 4)	wydatki na obsługę długu x	odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy x	w tym:		odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odselek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy x	
								2.1.1.1	2.1.2			
Lp	2	2.1.1	2.1.1.1	2.1.2	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.1.1	2.1.3.1.2	2.2			
2018	60 609 041,64	48 492 863,35	791 416,30	791 416,30	0,00	618 599,00	618 599,00	0,00	0,00	0,00	12 116 178,29	
2019	53 109 439,48	46 587 599,00	941 643,00	235 410,75	x	576 866,00	576 866,00	0,00	0,00	0,00	6 521 840,48	
2020	50 860 718,00	46 323 979,00	905 946,00	0,00	x	517 270,00	517 270,00	0,00	0,00	0,00	4 536 739,00	
2021	50 963 779,00	46 502 967,00	870 245,00	0,00	x	454 531,00	454 531,00	0,00	0,00	0,00	4 460 812,00	
2022	51 436 406,00	47 733 949,00	890 132,00	0,00	x	378 083,00	378 083,00	0,00	0,00	0,00	3 702 457,00	
2023	52 135 688,00	48 622 020,00	851 718,00	0,00	x	298 297,00	298 297,00	0,00	0,00	0,00	3 513 668,00	
2024	53 004 904,00	49 240 162,00	588 193,00	0,00	x	226 364,00	226 364,00	0,00	0,00	0,00	3 764 742,00	
2025	53 650 026,00	49 906 279,00	0,00	0,00	x	189 882,00	189 882,00	0,00	0,00	0,00	3 743 747,00	
2026	53 784 853,00	49 984 853,00	0,00	0,00	x	117 444,00	117 444,00	0,00	0,00	0,00	3 800 000,00	
2027	54 696 569,00	50 531 196,00	0,00	0,00	x	39 062,00	39 062,00	0,00	0,00	0,00	4 165 373,00	
2028	57 224 035,00	52 924 035,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 300 000,00	
2029	57 777 765,00	53 414 528,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 363 237,00	

4) W pozycji wykazuje się kwoty dla lat budżetowych 2013-2018.

Wyszczególnienie	Wynik budżetu x	Przychody budżetu x	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych x	z tego:						w tym
				w tym:	w tym:	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy x	w tym:	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych x	w tym:	
Lp	3	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1	4.4	4.4.1
2018	-51 592,95	1 831 546,20	0,00	0,00	931 546,20	0,00	900 000,00	51 592,95	0,00	0,00
2019	1 747 712,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	1 992 610,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	2 420 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	2 483 585,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	2 320 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	1 997 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	1 900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	2 320 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	1 970 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5) W pozycji wykazuje się w szczególności: kwoty przychodów z tytułu prywatyzacji majątku oraz spłaty pożyczek udzielonych ze środków jednostki.

Lp	5	5.1	z tego:				6	7	8.1	8.2
			w tym:							
			łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy x	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy x	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy x	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń innych niż określone w art. 243 ustawy 6) x				
Wyszczególnienie	Rozchody budżetu x	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych x								
2018	1 779 953,25	1 779 953,25	0,00	0,00	0,00	19 151 991,58	0,00	5 326 222,52	6 257 768,72	
2019	1 747 712,00	1 747 712,00	0,00	0,00	0,00	17 403 195,00	0,00	7 634 944,47	7 634 944,47	
2020	1 992 610,00	1 992 610,00	0,00	0,00	0,00	15 410 585,00	0,00	6 529 349,00	6 529 349,00	
2021	2 420 000,00	2 420 000,00	0,00	0,00	0,00	12 990 585,00	0,00	6 880 812,00	6 880 812,00	
2022	2 483 585,00	2 483 585,00	0,00	0,00	0,00	10 507 000,00	0,00	6 186 042,00	6 186 042,00	
2023	2 320 000,00	2 320 000,00	0,00	0,00	0,00	8 187 000,00	0,00	5 833 668,00	5 833 668,00	
2024	1 997 000,00	1 997 000,00	0,00	0,00	0,00	6 190 000,00	0,00	5 761 742,00	5 761 742,00	
2025	1 900 000,00	1 900 000,00	0,00	0,00	0,00	4 290 000,00	0,00	5 643 747,00	5 643 747,00	
2026	2 320 000,00	2 320 000,00	0,00	0,00	0,00	1 970 000,00	0,00	6 120 000,00	6 120 000,00	
2027	1 970 000,00	1 970 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 135 373,00	6 135 373,00	
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 300 000,00	4 300 000,00	
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 363 237,00	4 363 237,00	

6) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. poz. 1456 oraz z 2013 r. poz. 1169) oraz kwoty wykupu obligacji przychodowych.

7) Skrypowanie o środki określone w przepisach dotyczących w szczególności powiększenia o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych, zgodnie z art. 242 ustawy

8) Pomniejszenie wydatków bieżących, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, dotyczy lat 2013-2015.

Wskaźnik spłaty zobowiązań									
Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^x	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^x	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) ^x	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^x
9.1	9.2	9.3	9.4	9.5	9.6	9.6.1	9.7	9.7.1	
2018	5,27%	0,00	3,96%	8,84%	7,12%	7,68%	TAK	TAK	
2019	5,95%	629 350,81	6,67%	13,92%	6,83%	7,39%	TAK	TAK	
2020	6,46%	1 177 140,89	8,69%	12,35%	9,41%	9,96%	TAK	TAK	
2021	7,01%	1 150 962,00	9,17%	12,89%	11,70%	11,70%	TAK	TAK	
2022	6,96%	1 124 659,51	9,04%	11,47%	13,05%	13,05%	TAK	TAK	
2023	6,37%	1 095 557,45	8,38%	10,71%	12,24%	12,24%	TAK	TAK	
2024	5,11%	1 066 136,12	7,05%	10,48%	11,69%	11,69%	TAK	TAK	
2025	3,76%	1 035 008,97	5,63%	10,16%	10,89%	10,89%	TAK	TAK	
2026	4,34%	1 001 611,02	6,13%	10,91%	10,45%	10,45%	TAK	TAK	
2027	3,55%	1 241 832,99	5,74%	10,83%	10,52%	10,52%	TAK	TAK	
2028	0,00%	0,00	0,00%	7,51%	10,63%	10,63%	TAK	TAK	
2029	0,00%	0,00	0,00%	7,55%	9,75%	9,75%	TAK	TAK	

9) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej oraz wyłączenia związane z emisją obligacji przychodowych. Identyfikacyjne wyłączenia dotyczą pozycji 9.6.1.

Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych										
Wyszczególnienie	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej 10)	w tym na:	Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego 11)	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki inwestycyjne kontynuowane 12)	Nowe wydatki inwestycyjne 13)	Wydatki majątkowe w formie dotacji
						bieżące	majątkowe			
Lp	10	10.1	11.1	11.2	11.3	11.3.1	11.3.2	11.4	11.5	11.6
2018	0,00	0,00	20 665 146,20	3 900 218,00	12 389 231,36	1 901 733,94	10 487 497,42	7 992 118,42	0,00	2 365 379,00
2019	1 747 712,00	1 747 712,00	20 450 000,00	3 804 300,00	7 555 848,05	2 528 478,97	5 027 369,08	2 149 562,08	0,00	2 827 807,00
2020	1 992 610,00	1 942 610,00	20 470 000,00	3 842 300,00	3 388 103,10	20 000,00	3 368 103,10	755 991,10	0,00	2 515 076,00
2021	2 420 000,00	2 400 000,00	20 500 750,00	3 880 033,00	2 995 106,00	20 000,00	2 975 106,00	250 000,00	0,00	2 725 106,00
2022	2 483 585,00	2 463 585,00	20 520 750,00	3 918 033,00	2 714 532,00	20 000,00	2 694 532,00	0,00	0,00	2 694 532,00
2023	2 320 000,00	2 300 000,00	20 551 000,00	3 958 000,00	2 982 106,00	0,00	2 982 106,00	0,00	0,00	2 982 106,00
2024	1 997 000,00	1 897 000,00	20 571 000,00	3 997 000,00	2 932 143,00	0,00	2 932 143,00	0,00	0,00	2 932 143,00
2025	1 900 000,00	1 800 000,00	20 596 400,00	4 037 000,00	2 684 413,00	0,00	2 684 413,00	0,00	0,00	2 684 413,00
2026	2 320 000,00	2 300 000,00	20 606 400,00	4 078 000,00	3 800 000,00	0,00	3 800 000,00	0,00	0,00	3 800 000,00
2027	1 970 000,00	1 400 000,00	20 633 900,00	4 119 000,00	3 499 999,76	0,00	3 499 999,76	0,00	0,00	3 499 999,76
2028	0,00	0,00	20 653 900,00	4 160 000,00	4 300 000,00	0,00	4 300 000,00	0,00	0,00	4 300 000,00
2029	0,00	0,00	20 700 000,00	4 250 000,00	4 363 237,00	0,00	4 363 237,00	0,00	0,00	4 363 237,00

10) Przeznaczenie nadwyżki budżetowej, inne niż spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych, wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej (rozdział od 75017 do 75023).

11) W pozycji wykazuje się kwoty wydatków w ramach zadań własnych klasyfikowanych w dziale 750 - Administracja publiczna w rozdziałach właściwych dla organów i urzędów jednostki samorządu terytorialnego.

12) W pozycji wykazuje się wartość inwestycji rozpoczętych co najmniej w poprzednim roku budżetowym, którego dotyczy kolumna.

13) W pozycji wykazuje się wartość nowych inwestycji, które planuje się rozpocząć w roku, którego dotyczy kolumna.

Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy									
Wyszczególnienie	12.1	w tym:		12.2	w tym:		12.3	w tym:	
		12.1.1	12.1.1.1		12.2.1	12.2.1.1		12.3.1	12.3.2
Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	12.1	12.1.1	12.1.1.1	12.2	12.2.1	12.2.1.1	12.3	12.3.1	12.3.2
Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy									
Wyszczególnienie									
Lp									
2018	498 591,56	472 692,77	472 692,77	6 312 362,82	6 312 362,82	3 715 786,84	469 868,86	443 970,07	469 868,86
2019	179 552,85	169 577,69	169 577,69	634 608,01	634 608,01	0,00	179 552,85	169 577,69	179 552,85
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

14) W pozycji 12.1.1.1, 12.2.1.1, 12.3.2, 12.4.2., 12.5.1., 12.6.1., 12.7.1 oraz 12.8.1. wykazuje się wyłącznie kwoty wynikające z umów na realizację programu, projektu lub zadania zawartych na dzień uchwalenia prognozy, a nieplanowanych do zawarcia w okresie prognozy.

Wyszczególnienie	w tym:		Wydanki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	Wydanki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydanki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy tymi środkami	Wydanki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy 15)	w tym:	Wydutki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy 15)	w tym:	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstałe w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:
	12.4	12.4.1									
2018	7 911 118,42	6 312 362,82	4 734 707,35	1 570 032,90	990 197,81	990 197,81	990 197,81	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	1 399 562,08	634 608,01	0,00	764 954,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

15) Przez program, projekt lub zadanie finansowane w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, należy rozumieć, także taki program, projekt lub zadanie przynoszące dochód, dla których poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala się po odliczeniu zyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania.

Wyszczególnienie	Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnym zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku									
	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:	12.8	12.8.1	13.1	13.2	13.3	13.4	13.5	13.6
				Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań i likwidowanych i przekształconych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej	Dochody budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217, z późn. zm.)	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej
Lp				13.1	13.2	13.3	13.4	13.5	13.6	13.7
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Dane uzupełniające o długu i jego spłacie							
Wyszczególnienie	14.1 Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych x	14.2 Kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu x	14.3 Wydatki zmniejszające dług x	w tym:			Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (m.in. umorzenia, różnice kursowe) x
				14.3.1 spłata zobowiązań wymagających z lat poprzednich, innych niż w poz. 14.3.3 x	14.3.2 związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego x	14.3.3 wyплаты z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji x	
Lp	14.1	14.2	14.3	14.3.1	14.3.2	14.3.3	14.4
2018	1 779 953,25	1 084,58	5 058,54	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	1 747 712,00	0,00	1 084,58	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	1 942 610,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	2 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	2 463 585,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	2 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	1 897 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	1 800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	2 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	1 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

* Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy po uwzględnieniu zobowiązań, związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wydatków zostanie automatycznie wygenerowana przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 82). Automatycznie wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także pozycji 9.0-9.6.1 i pozycji 2400-2409.8.7 art. 240b ustawy określającej procedurę, jaka obowiązuje w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej. W przypadku, gdy kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia wykraczają poza okres prognozy, kwoty długu to pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się do ostatniego roku, na który ustalono limit wydatków na realizację przedsięwzięć wieloletnich.

16) Pozycje sekcji 15 są wykazywane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego emitujące obligacje przychodowe

17) Pozycje sekcji 16 wykazują wyłącznie jednostki objęte procedurą wynikającą z art. 240a lub art. 240b ustawy

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY JAMIESZNA
mgr inż. Ryszard Nowak

Przedsięwzięcia WPF

RADA GMINY JELEŚNIA

załącznik nr 2 do uchwały nr uchwała Nr L/295/2018 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 2018-05-28

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit 2021	Limit 2022
			Od	Do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				79 943 617,00	12 389 231,36	7 555 848,05	3 388 103,10	2 995 106,00	2 714 532,00
1.a	- wydatki bieżące				12 122 202,37	1 901 733,94	2 528 478,97	20 000,00	20 000,00	20 000,00
1.b	- wydatki majątkowe				67 821 414,63	10 487 497,42	5 027 369,08	3 368 103,10	2 975 106,00	2 694 532,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				10 818 684,10	8 380 987,28	1 579 114,93	0,00	0,00	0,00
1.1.1	- wydatki bieżące				1 009 250,41	469 868,86	179 552,85	0,00	0,00	0,00
1.1.1.1	"ICT - nasz przyszłość, stres - nasz wróg" - podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry szkolnej oraz radzenie sobie ze stresem i wypaleniem zawodowym - podwyższenie umiejętności korzystania z technologii ICT, podwyższenie kompetencji językowych, interkulturowych, nabycie umiejętności zarządzania projektami międzynarodowymi i nadanie szkole europejskiego statusu	Zespół Szkół Nr 3 w Krzyżowej - projekt ICT	2016	2018	186 472,29	32 413,33	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1.3	Edukujemy Jeleśnię - Wzrost kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy 702 uczniów uczęszczających do szkół w Gminie Jeleśnia, w tym wsparcie uczniów mających trudności w spełnieniu wymagań edukacyjnych i uczniów zdolnych, oraz podniesienie efektywności kształcenia uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych oraz matematyki i stworzenia w szkołach warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu	Urząd Gminy Jeleśnia	2017	2019	705 246,75	359 105,71	179 552,85	0,00	0,00	0,00
1.1.1.4	Wspólne dziedzictwo - polsko słowacka akcja promująca dorobek kulturalny i tradycje pogranicza - Zwiększenie poziomu zrównoważonego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego przez odwiedzających i mieszkańców	Urząd Gminy Jeleśnia	2017	2018	117 531,37	78 349,82	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				9 809 433,69	7 911 118,42	1 399 562,08	0,00	0,00	0,00
1.1.2.1	Budowa wodociągu w miejscowości Mutne w Gminie Jeleśnia - zwiększenie odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą ścieków komunalnych, poprawa jakości życia oraz zapewnienie dobrych warunków zdrowotnych mieszkańcom miejscowości Mutne	Urząd Gminy Jeleśnia	2017	2019	2 057 939,86	650 382,78	1 399 562,08	0,00	0,00	0,00
1.1.2.4	Turystyka bez granic - rozwój polsko słowackiego szlaku turystycznego z Jeleśni do Klina - zwiększenie poziomu zrównoważonego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego przez odwiedzających i mieszkańców	Urząd Gminy Jeleśnia	2016	2018	3 556 655,52	3 190 619,33	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.5	Budowa instalacji fotowoltaicznych dla Gminy Jeleśnia - poprawa warunków życia mieszkańców oraz bezpośrednio poprawa stanu środowiska naturalnego	Urząd Gminy Jeleśnia	2017	2018	819 918,02	782 858,02	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.6	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Jeleśni - Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez zakup nowego, średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego	Urząd Gminy Jeleśnia	2017	2018	758 610,00	751 230,00	0,00	0,00	0,00	0,00

L.p.	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027	Limit 2028	Limit 2029	Limit zobowiązań
1	2 982 106,00	2 932 143,00	2 684 413,00	3 800 000,00	3 499 999,76	4 300 000,00	4 363 237,00	79 055 007,00
1.a	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12 122 202,37
1.b	2 982 106,00	2 932 143,00	2 684 413,00	3 800 000,00	3 499 999,76	4 300 000,00	4 363 237,00	66 932 804,63
1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 930 074,10
1.1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 009 250,41
1.1.1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	186 472,29
1.1.1.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	705 246,75
1.1.1.4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	117 531,37
1.1.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 920 823,69
1.1.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 057 939,86
1.1.2.4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 426 655,52
1.1.2.5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	819 918,02
1.1.2.6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit 2021	Limit 2022
			Od	Do						
1.1.2.7	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej - Zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez modernizację budynków użyteczności publicznej należących do Gminy Jeleśnia	Urząd Gminy Jeleśnia	2017	2018	2 616 310,29	2 526 028,29	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1.1.2.) z tego				69 124 932,90	4 008 244,08	5 976 733,12	3 388 103,10	2 985 106,00	2 714 532,00
1.3.1	- wydatki bieżące				11 112 951,96	1 431 865,08	2 348 926,12	20 000,00	20 000,00	20 000,00
1.3.1.1	Składki na dopłaty do taryf na zbiorowe odprowadzanie ścieków - Zmniejszenie opłat za oczyszczanie ścieków dla mieszkańców	Urząd Gminy Jeleśnia	2014	2019	10 263 514,96	1 243 270,88	2 168 685,32	0,00	0,00	0,00
1.3.1.2	Składki na bieżącą obsługę inwestycji w okresie inwalidacji projektu oraz na III fazę płacone do Związku Międzygminnego - wykonanie projektu "oczyszczanie ścieków na żywiecczyźnie"	Urząd Gminy Jeleśnia	2016	2019	734 437,00	173 594,20	160 240,80	0,00	0,00	0,00
1.3.1.3	umowa współpracy dotycząca refundacji kosztów zatrudnienia personelu obsługującego pomieszczenia pełniące funkcję świetlicy wiejskiej w ZS Nr 4 w Sopolni Wielkiej - Profilaktyka alkoholowa dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć pozalekcyjnych kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych	Urząd Gminy Jeleśnia	2018	2022	85 000,00	15 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				58 011 980,94	2 576 379,00	3 627 807,00	3 368 103,10	2 975 106,00	2 694 532,00
1.3.2.1	Budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Jeleśnia będąca poza zakresem projektu "oczyszczania ścieków na żywiecczyźnie" w ramach zawartego porozumienia ze Związkiem Międzygminnym w zakresie wkładu własnego Gminy - ochrona środowiska naturalnego	Urząd Gminy Jeleśnia	2010	2029	40 824 023,84	1 500 000,00	2 000 000,00	1 724 840,00	1 972 443,00	2 694 532,00
1.3.2.2	Projekt "oczyszczanie ścieków na żywiecczyźnie" w ramach zawartego porozumienia ze Związkiem Międzygminnym w zakresie wkładu własnego Gminy - Ochrona środowiska naturalnego	Urząd Gminy Jeleśnia	2005	2021	14 981 966,00	865 379,00	827 807,00	790 236,00	752 663,00	0,00
1.3.2.3	Rozbudowa i przebudowa Gminnego Ośrodka Kultury w Jeleśni - Zwiększenie dostępności mieszkańców Gminy Jeleśnia do wydarzeń kulturalnych poprzez rozbudowę sali Gminnego Ośrodka Kultury wraz ze sceną zewnętrzną	Urząd Gminy Jeleśnia	2017	2021	2 155 991,10	186 000,00	800 000,00	853 027,10	250 000,00	0,00
1.3.2.4	Zakup samochodu terenowego (klatu) dla OSP Krzyżowa - Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Urząd Gminy Jeleśnia	2017	2018	50 000,00	25 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

L.p.	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027	Limit 2028	Limit 2029	Limit zobowiązań
1.1.2.7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 616 310,29
1.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	2 982 106,00	2 932 143,00	2 684 413,00	3 800 000,00	3 499 999,76	4 300 000,00	4 363 237,00	68 124 932,90
1.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 112 951,96
1.3.1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 283 514,96
1.3.1.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	734 437,00
1.3.1.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	95 000,00
1.3.2	2 982 106,00	2 932 143,00	2 684 413,00	3 800 000,00	3 499 999,76	4 300 000,00	4 363 237,00	58 011 980,94
1.3.2.1	2 982 106,00	2 932 143,00	2 684 413,00	3 800 000,00	3 499 999,76	4 300 000,00	4 363 237,00	40 824 023,84
1.3.2.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 981 966,00
1.3.2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 155 991,10
1.3.2.4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY JELEŚNIA
mgr inż. Ryszard Nowak

RADA GMINY JELEŚNIA

Załącznik Nr 2 do uchwały L/295/2018
Rady Gminy Jeleśnia z dnia 28 maja 2018r.

OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH WARTOŚCI

do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jeleśnia na lata 2018 – 2029

Wieloletnią Prognozę Finansową (zwana w dalszej części objaśnień jako WPF) Gminy Jeleśnia opracowano na podstawie art. 226, art. 227, art. 228, art. 230 ust. 6 i art. 243 i 244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017r. poz. 2077) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10.01.2013r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jst (Dz. U. z 2015r. poz.92) a także rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31.12.2013r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jst (Dz. U. z 31.12.2013r. poz. 1736). Prognoza opracowana jest na lata 2018 do 2029r. tj. na okres, w którym kończy się przedsięwzięcie pn: Budowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Gminie Jeleśnia po zmianie zakresu rzeczowego do projektu "oczyszczania ścieków na żywiecczyźnie" w ramach zawartego porozumienia ze Związkiem Międzygminnym w zakresie wkładu własnego Gminy.

W § 2 uchwały Wójt został upoważniony do zaciągania zobowiązań:

- 1) związanych z realizacją przedsięwzięć ujętych w załączniku Nr 2 „Wykaz Przedsięwzięć Gminy Jeleśnia w latach 2018 - 2029”,
- 2) w roku 2018 z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy do kwoty 5 000 000 zł.

Upoważnienie określone w pkt 2 dotyczy podpisywanych w 2018 roku umów na energię elektryczną i ciepłą, usługi telefoniczne, wywóz śmieci i inne media a także innych umów nienazwanych (trudnych do określenia w momencie planowania), których podpisanie jest konieczne do zapewnienia ciągłości działania jednostki i których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy do kwoty 5 000 000 zł.

1. W załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jeleśnia na lata 2018 – 2029 określono dla każdego roku objętego prognozą:

Dochody

- 1) dochody bieżące budżetu Gminy Jeleśnia, w tym na : dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, podatki i opłaty (w tym z podatku od nieruchomości), z subwencji ogólnej oraz z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące;

W grupie dochodów bieżących rok 2018 liczone wg wartości przyjętych w projekcie uchwały budżetowej. Dochody bieżące dla roku 2018 wykazują wzrost w stosunku do roku 2017 o 5,3 %. Jest to wzrost większy niż planowana inflacja, jednakże duży wpływ na średnią mają podniesione przez Ministra Rozwoju i Finansów dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych o 11,7%. Również podatek od nieruchomości wykazuje wzrost o 5%, pomimo tego że do jego wyliczenia przyjęto przypis należności wg stanu na 30.09.2017r. powiększony o 1,7% (wzrost wynikający z podjętej uchwały o wysokościach stawek podatku od nieruchomości na rok 2018) pomniejszony o przewidywane zaległości. Również dochody z subwencji ogólnej, liczone przez Ministerstwo Rozwoju i Finansów, są wyższe w porównaniu do roku 2017 o 4,3%. Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego oraz wpływy z opłat za wyżywienie dzieci w stołówkach szkolnych podniesiono o 11 i 12% (pomimo, że jest to podwyżka tylko o 50 groszy na posiłku). Podwyższono również wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi o 22%, gdyż planowane koszty musiały związane z tym zadaniem musiały być zrównoważone (jest przygotowana uchwała o zmianie stawek teje opłaty). Ujęto także wyższe wpływy z wpłat mieszkańców za przyłącza kanalizacyjne w związku z planowanym zakończeniem inwestycji budowy kanalizacji a są to jeszcze nie podłączone miejscowości Mutne, Sopotnia Mała, część Jeleśni, Pewel Wielka, Krzyżowa i Krzyżówki. Dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące - przyjęto na podstawie otrzymanej informacji od Wojewody Śląskiego oraz podpisanych umów na realizację projektów unijnych. Natomiast od roku 2019 przyjęto rokrocznie wzrost dochodów bieżących gminy o 1 do 2%. Jedynie podatek od nieruchomości wykazuje wyższy wzrost w roku 2019, gdyż założono wyższy podatek od nieruchomości wpłacony przez Spółkę MPWiK od kanalizacji, którą Związek Międzygminny planuje zakończyć w naszej gminie do końca 2018r.

- 2) dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku i z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje;

W tej grupie dochodów uwzględniono rok 2018 wg - danych z uchwały budżetowej. W roku 2019 wprowadzono dotacje wynikające z wprowadzonych przedsięwzięć. Od roku 2020 nie uwzględniono wpływów z tego tytułu, gdyż nie mamy podpisanych żadnych wiążących umów ani złożonego wniosku, nie planuje się też na dzień aktualizacji uchwały sprzedaży majątku gminy w kolejnych latach prognozy.

Wydatki

- 1) wydatki bieżące budżetu Gminy Jeleśnia, w tym: z tytułu gwarancji i poręczeń, wydatki na obsługę długu (w tym na odsetki);

Po stronie wydatków bieżących rok 2018 wykazano na podstawie uchwały budżetowej, natomiast rok 2019 i 2020 jest przyjęty w mniejszych wysokościach, gdyż są mniejsze wydatki: na obsługę długu, na poręczenie, na projekty realizowane z udziałem środków unijnych. Ponadto wydatki na oświatę, w związku z reformą oświaty i likwidacją gimnazjów, planowano w mniejszych wysokościach. Ponadto w ostatnich latach wiele wydatków poniesionowiele nakładów na remonty obiektów komunalnych, termomodernizację, energię odnawialną, które w końcu zaczną przynosić realne zmniejszenie kosztów. Od roku 2021 przyjęto nieduże wzrosty wydatków bieżących.

W ramach wydatków bieżących wyszczególniono wydatki:

a) z tytułu poręczeń i gwarancji - wykazano w latach 2018-2024 kwoty potencjalnych spłat udzielonego przez Gminę poręczenia pożyczki pieniężnej zaciągniętej w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie przez Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu w związku z realizacją wspólnego przedsięwzięcia "Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie - Faza II" zgodnie z umową poręczenia. Kwotę poręczenia wykazano również w pozycji gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art.243 ustawy o finansach publicznych w roku 2018 oraz I kwartale 2019r. Wyłączenie zastosowano w związku z realizacją zadania z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej - na podstawie informacji uzyskanej od władz ZME kanalizacja w Gminie Jeleśnia ma być zakończona do 31 grudnia 2018r. a jej rozliczenie 90 dni po ostatecznym zakończeniu.

b) wydatki na obsługę długu - wyliczono na podstawie zawartych do tej pory umów kredytów i pożyczek, biorąc pod uwagę aktualne oprocentowanie i określone terminy spłat. Natomiast do planowanego do zaciągnięcia kredytu w roku 2018 zaplanowano odsetki na podstawie średniej jej wysokości obliczonej na podstawie dotychczasowych umów kredytowych. Zaplanowano odsetki dopiero od trzeciego kwartału 2018r. do 2027.

2) wydatki majątkowe;

Wydatki majątkowe w roku 2018 ujęto na podstawie zadań ujętych w uchwale budżetowej a w pozostałych latach ujęto przedsięwzięcia majątkowe wyszczególnione w załączniku Nr 2 do WPF oraz założono w latach kolejnych rozpoczęcie nowych zadań oraz odbudowa i przebudowę już istniejących.

Wynik budżetu Gminy Jeleśnia

Wynik budżetu w roku 2018 wykazuje deficyt w kwocie 51 592,95 zł, który zostanie sfinansowany z kredytu zaciągniętego w banku krajowym. Od roku 2019 do roku 2027 wynik budżetów wykazuje nadwyżki budżetowe, które przeznacza się na spłaty rat kredytów i pożyczek.

Przychody budżetu

W roku 2018 zaplanowano przychody w kwocie 900 000 zł z kredytu zaciągniętego w banku krajowym. Przychody planuje się przeznaczyć się na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek (848 407,05 zł) oraz sfinansowanie planowanego deficytu roku 2018 (51 592,95 zł).

Natomiast od roku 2019 do roku 2029 nie przewiduje się przychodów z żadnego tytułu.

Rozchody budżetu

w tym: spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych oraz inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu.

Spłatę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek, bez uwzględnienia możliwych umorzeń pożyczek z WFOŚiGW w Katowicach. Zaplanowano również spłatę nowego kredytu w wysokości 900 000 zł z dwuletnią karencją spłaty w latach 2020-

2027.

Kwota długu

Kwota wykazana jako dług na koniec każdego roku jest wynikiem działania: dług z poprzedniego roku + zaciągany dług - spłaty długu. Kwota długu wykazana jest do roku 2027 tj. do ostatniego roku spłaty zaplanowanego kredytu zaciąganego w roku 2018.

Na kwotę długu składa się:

- a) kredyt w Getin Banku - zaciągnięty w 2013r. spłata kończy się w 2026r.
- b) kredyt w Banku Spółdzielczym - zaciągnięty w 2013r. - spłata kończy się w roku 2020
- c) pożyczka w WFOŚiGW - zaciągnięta w 2013r. - spłata kończy się w roku 2020
- d) pożyczka w WFOŚiGW - zaciągnięta w 2015r. - spłata kończy się w roku 2019
- e) pożyczka w WFOŚiGW - zaciągnięta w 2015r. - spłata kończy się w roku 2018
- f) kredyt w BS Jeleśnia - zaciągnięty w 2017r. - spłata kończy się w roku 2027
- f) planowany do zaciągnięcia kredyt w roku 2018 - zaplanowano spłatę z dwuletnią karencją do roku 2027.

Spłaty długu już zaciągniętego naniesiono zgodnie z terminami określonymi w podpisanych umowach.

Relacje zrównoważenia wydatków bieżących, o których mowa w art. 242 ustawy

Gmina spełnia tę relację w każdym roku prognozy.

Wskaźniki spłaty zobowiązań

Gmina w każdym roku prognozy spełnia wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art.243 uofp, w którym ujęto zobowiązanie Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu w latach 2019-2027. Nie ujęto zobowiązań ZME w roku 2018, gdyż zaciągnięto je na sfinansowanie zadań z udziałem środków UE. W związku z niezakończonym zadaniem w Gminie Jeleśnia okres jego realizacji został przesunięty, a tym samym w terminie późniejszym nastąpi jego rozliczenie .

Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki (w tym: na spłatę kredytów i pożyczek);

Nadwyżki budżetowe wykazane w latach 2019 do 2027 przeznacza się na spłaty rat kredytów i pożyczek.

Ponadto w przedłożonej prognozie przedstawiono informacje uzupełniające o wybranych rodzajach

wydatków budżetowych tj.

a) wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane - rok 2018 przyjęto na podstawie uchwały budżetowej a w kolejnych latach prognozy przyjmowano nieznaczny wzrost o ok. 1 %

b) wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego – w roku 2018 przyjęto dane z uchwały budżetowej. Wydatki dla tego roku wykazują wzrost o 3,7% w stosunku do roku 2017 co spowodowane jest zaplanowaną odprawą rentową oraz wysoką liczbą nagród jubileuszowych, których jest aż 11, w tym jedna 400%, dwie 300%, trzy 200% , dwie 150%, jedna 100% i dwie 75%). Dla kolejnych lat zaplanowano wzrost wydatków o ok.1%.

c) wydatki objęte limitem art. 226 ust. 3 ustawy (z podziałem na bieżące i majątkowe),

d) wydatki inwestycyjne kontynuowane, nowe oraz w formie dotacji,

e) finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy

f) uzupełniające dane o długu i jego spłacie.

3. W załączniku Nr 2 do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej pn. "Wykaz przedsięwzięć Gminy Jeleśnia do WPF" określono odrębnie dla każdego przedsięwzięcia:

1) nazwę i cel;

2) jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia;

3) okres realizacji i łączne nakłady finansowe;

4) limity wydatków w poszczególnych latach;

5) limity zobowiązań.

Przedsięwzięcia pokazano w podziale na bieżące i majątkowe. Ponadto dokonano podziału na:

1. Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, z tego:

1) wydatki bieżące, w tym:

- a) ICT – nasz przyjaciel, stres – nasz wróg – podnoszenie kwalifikacji kadry szkolnej oraz radzenie sobie ze stresem, wypaleniem zawodowym”, którego celem jest podwyższenie umiejętności korzystania z technologii ICT, podwyższenie kompetencji językowych, interkulturowych, nabycie umiejętności zarządzania projektami międzynarodowymi i nadanie szkole europejskiego statusu. Jednostką koordynującą jest ZS Nr 3 w Krzyżowej. Przedsięwzięcie jest kontynuowane na podstawie podpisanej umowy. Okres realizacji projektu to lata 2016-2018. Limit wydatków określono na kwotę 186 472,29 zł

(44 025 euro). Limit wydatków na rok 2018 określono na kwotę 32 413,33 zł.

- b) Wspólne dziedzictwo - polsko słowacka akcja promująca dorobek kulturalny i tradycje pogranicza, którego celem jest zwiększenie poziomu zrównoważonego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego przez odwiedzających i mieszkańców . Limit wydatków na ten cel określono na kwotę 117 531,37 zł z finansowaniem w latach 2017 i 2018. W roku 2018 limit wydatków zwiększono do kwoty 78 349,82 zł Jednostką odpowiedzialną i koordynującą to zadanie jest Urząd Gminy Jeleśnia. Przedsięwzięcie jest kontynuowane na podstawie podpisanej umowy. Dofinansowanie wynosi 85% kosztu zadania ze środków unijnych, 5% z dotacji budżetu państwa i 10% środki własne gminy.
- c) Edukujemy Jeleśnię, którego celem jest wzrost kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy 629 uczniów uczęszczających do szkół Gminy Jeleśnia, w tym wsparcie uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych i uczniów zdolnych, oraz podniesienie efektywności kształcenia uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych oraz matematyki i stworzenie w szkołach warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu. Limit wydatków na ten cel określono na kwotę 783 607,50 zł (w tym wkład rzeczowy w kwocie 78 360,75 zł) z finansowaniem w latach 2017-2019. W roku 2018 to kwota 359 105,71 zł a w roku 2019 limit wydatków wynosi 179 552,85 zł. Jednostką odpowiedzialną i koordynującą to zadanie jest Urząd Gminy Jeleśnia. Przedsięwzięcie jest kontynuowane na podstawie podpisanej umowy. Dofinansowanie wynosi 85% kosztu zadania ze środków unijnych, 5% dotacja z budżetu państwa i 10% wkład własny Gminy (rzeczowy w postaci wynajmu sal lekcyjnych).

2) wydatki majątkowe, w tym:

- a) Turystyka bez granic - rozwój polsko słowackiego szlaku turystycznego z Jeleśni do Klina , którego celem jest zwiększenie poziomu zrównoważonego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego przez odwiedzających i mieszkańców. Przedsięwzięcie jest kontynuowane na podstawie podpisanej umowy. Limit wydatków na ten cel określono na kwotę 3 556 655,52 zł z finansowaniem w latach 2016 – 2018. W roku budżetowym limit wydatków określono na kwotę 3 190 619,33 zł. Jest to zadanie kontynuowane na podstawie podpisanej umowy. Jednostką odpowiedzialną i koordynującą to zadanie jest Urząd Gminy Jeleśnia.
- b) Budowa instalacji fotowoltaicznych dla gminy Jeleśnia, którego celem jest zwiększenie konkurencyjności oraz zmniejszenie emisyjności gospodarki poprzez zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Przedmiotem projektu jest budowa instalacji fotowoltaicznych w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Jeleśnia. Instalacje zamontowane mają być w 4 placówkach oświatowych: ZS Nr 3 w Krzyżowej, SP Nr 2 w Pewli Wielkiej, ZS Nr 7 w Przyborowie oraz ZS Nr 6 w Sopotni Małej i obejmować będą wybudowanie modułów fotowoltaicznych, wytwarzających energię. Limit wydatków na ten cel określono na kwotę 819 918,02 zł z finansowaniem w latach 2017 i 2018r. W roku 2017 poniesiono wydatki na kwotę 27 060 zł a w roku 2018 planuje się wydatkować 792 858,02 zł. Jednostką odpowiedzialną i koordynującą to zadanie jest Urząd Gminy Jeleśnia. Przedsięwzięcie realizowane na podstawie podpisanej umowy.

- c) Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Jeleśnia, którego celem jest wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego. Limit wydatków na ten cel określono na kwotę 758 610 zł z finansowaniem w latach 2017 i 2018. W roku 2017 poniesiono wydatki w kwocie 7 380 zł a w roku 2018 planuje się limit w kwocie 751 230 zł. Jednostką odpowiedzialną i koordynującą to zadanie jest Urząd Gminy Jeleśnia. Przedsięwzięcie realizowane jest na podstawie z podpisanej umowy. Dofinansowanie wynosi 85% kosztu zadania.
- d) Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Jeleśnia, którego celem jest zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez modernizację budynków użyteczności publicznej należących do gminy Jeleśnia: Przedszkola w Przyborowie, Zespołu Szkół Nr 5 w Korbielowie, Strażnicy w Przyborowie, Wiejskiego Domu Kultury w Sopotni Małej oraz Zespołu Szkół Nr 4 w Sopotni Wielkiej. Limit wydatków na ten cel określono na kwotę 2 616 310,29 zł z finansowaniem w latach 2017 i 2018. W roku 2017 wydatkowano na ten cel kwotę 90 282 zł a w roku 2018 planowane wydatki wynoszą 2 526 028,29 zł. Jednostką odpowiedzialną i koordynującą to zadanie jest Urząd Gminy Jeleśnia. Przedsięwzięcie wprowadzono na podstawie złożonego wniosku. Dofinansowanie wynosi 83% kosztu zadania.
- e) Budowa wodociągu w miejscowości Mutne w Gminie Jeleśnia, którego celem jest zwiększenie odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą ścieków komunalnych, poprawa jakości życia oraz zapewnienie dobrych warunków zdrowotnych mieszkańcom miejscowości Mutne. Jednostką koordynującą jest Urząd Gminy Jeleśnia. Przedsięwzięcie wprowadzono na podstawie złożonego wniosku. Okres realizacji w latach 2017-2019 z limitem wydatków 2 057 939,86 zł. W roku 2017 wydatkowano kwotę 7995 zł, w roku 2018 zaplanowano limit wydatków w kwocie 620 383,38 zł a w roku 2019 - 1 399 561,48 zł.

2. Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego - nie wykazano żadnych przedsięwzięć.

3. Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1), z tego:

1) wydatki bieżące, w tym:

- a) składki na dopłaty do taryf na zbiorowe odprowadzanie ścieków, którego celem jest zmniejszenie opłat za odprowadzanie i oczyszczanie ścieków dla mieszkańców gminy – zadanie realizowane jest przez Urząd Gminy, okres realizacji przyjęto na podstawie prognoz Związku Międzygminnego w latach 2018 – 2019
- b) składki na bieżącą obsługę inwestycji w okresie trwałości projektu oraz na III fazę płacone do Związku Międzygminnego - zadanie realizowane jest przez Urząd Gminy, okres realizacji przyjęto na podstawie prognoz Związku Międzygminnego w latach 2018 – 2019
- c) umowa współpracy dotycząca refundacji kosztów zatrudnienia personelu obsługującego pomieszczenia pełniące funkcję świetlicy wiejskiej w ZS Nr 4 w Sopotni Wielkiej. Okres realizacji przedsięwzięcia to lata 2018-2022. Limit wydatków określono na kwotę 95 000 zł.

Jednostką koordynującą jest Urząd Gminy. Limit wydatków w roku 2018 - 15 000 zł, 2019 - 20 000 zł, 2020 - 20 000 zł, 2021 - 20 000 zł, 2022 - 20 000 zł. Celem jest profilaktyka alkoholowa dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć pozalekcyjnych kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych.

2) wydatki majątkowe, w tym:

a) budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Jeleśnia będąca poza zakresem projektu "oczyszczania ścieków na żywiecczyźnie" w ramach zawartego porozumienia ze Związkiem Międzygminnym w zakresie wkładu własnego Gminy, którego celem jest ochrona środowiska naturalnego - jego okres realizacji kończy trwać od 2011 – 2029. Jednostką koordynującą jest Urząd Gminy Jeleśnia,

b) projekt oczyszczanie ścieków na żywiecczyźnie - w ramach zawartego porozumienia ze Związkiem Międzygminnym w zakresie wkładu własnego Gminy, którego celem jest ochrona środowiska naturalnego - okres realizacji tego projektu to lata 2005 – 2021. Jednostką koordynującą jest Urząd Gminy Jeleśnia,

c) Rozbudowa i przebudowa Gminnego Ośrodka Kultury w Jeleśni, którego celem jest zwiększenie dostępności mieszkańców Gminy Jeleśnia do wydarzeń kulturalnych poprzez rozbudowę sali Gminnego Ośrodka Kultury wraz ze sceną zewnętrzną – okres realizacji 2017-2021. Jednostką odpowiedzialną i koordynującą to zadanie jest Urząd Gminy Jeleśnia. Zadanie finansowane ze środków własnych gminy. Przewidywany Koszt zadania wynosi 2 155 991,10 zł. Limit wydatków na rok 2018 określono na kwotę 186 000 zł, w roku 2019 - 800 000 zł, w roku 2020 - 853 027,10 zł i w roku 2021 - 250 000 zł.

d) zakup samochodu terenowego (kładu) dla OSP Krzyżowa, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa życia mieszkańców. Jednostka koordynującą jest Urząd Gminy Jeleśnia. Okres realizacji określono na lata 2017-2018 z limitem wydatków 50 000 zł. W roku 2017 wydatkowano na ten cel kwotę 25 000 zł a w roku 2018 limit wydatków określono również na kwotę 25 000 zł.

Zmiany wprowadzone w WPF w dniu 28 maja 2018r.

Wprowadzono zmiany w załączniku nr 1 WPF - w latach 2018 do 2022. W roku 2018 wprowadzono zmiany dokonane zarządzeniami Wójta Gminy w okresie od 13 kwietnia 2018r. do dnia 18 maja 2018r oraz zmiany dokonane niniejszą uchwałą Rady Gminy. Zmiany dokonano w dochodach bieżących i majątkowych oraz wydatkach bieżących i majątkowych. W wyniku podjętych zmian wynik budżetu roku 2018 uległ zmniejszeniu. Zmianie uległy również przychody roku 2018 i rozchody w 2019 roku prognozy. Zaktualizowano informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych oraz finansowanie projektów realizowanych z udziałem środków unijnych. Zmiany dokonano w przedsięwzięciach na wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych - w projekcie pn. ICT- nasz przyjaciel, stres nasz wróg - poprzez zmniejszenie limitu wydatków na rok 2018 o kwotę 4 881,13 zł, tj o kwotę którą gmina założyła w roku 2017 na sfinansowanie wydatków tego projektu.

Przewodniczący Rady Gminy
mgr inż. Ryszard Nowak